

VELEŇÁČEK 6

Zpravodaj Kulturně – historického sdružení Malé Veleň, Jedlky a Soutěsky, o.s.
Ročník X (IV. KHS) * 22. června 2011

Kulturně - historické sdružení Malé Veleň, Jedlky a Soutěsky
a Obec Malá Veleň Vás zvou na

III. Anenskou pouť, která se bude konat
v sobotu **23.července 2011 od 11 hod.**
v areálu mezi kostelem a bývalou školou.

K poslechu hraje skupina Klid'ánko, jsou připraveny
prodejní stánky a občerstvení. Pro děti
zdarma skákací nafukovací hrad.

Oprava kostela

Ještě měsíc zbývá do dokončení velké opravy kostela, která je první takového rozsahu v poválečném období. Sami vidíte, že je hotová fasáda, včetně opravených kamenných prvků, dokončuje se položení nové krytiny na střeše. Kříž na kopuli byl sejmutý, aby se také mohla provést jeho oprava. Do koule u kříže bude vložena listina o současném životě v obci, o získání finančních prostředků na opravu. Přidáme pamětní mince k 777. výročí založení kostela, současné mince a další drobnosti. Kolem celého kostela je vykopán příkop, ve kterém bude provedena izolace základů k zamezení vstupu vlhkosti do zdiva.

Prostory uvnitř uvidíte po odstranění lešení vymalované v barevném ladění, jaké bylo v období před válkou. Jsou hotové nové dveře k osazení. Petr Gebhardt, člen kulturně – historického sdružení, zajišťuje opravu kovových vrat před vchodem do kostela.

Vzpomínka na osvětovou besedu

Osvětová beseda byla v minulosti velice aktivní složka, která v obci pracovala. Pořádala mnoho kulturních akcí a soutěží. V obecní kronice se dočteme o soutěžích Osvětových besed v regionu, ke kterým se později přidávaly i BSP (brigády socialistické práce). Někdy moderoval i Jan Fafejta (1987).

Pro děti a zájemce připravovala OB autobusové zájezdy (na Ještěd a do ZOO Dvůr Králové). OB také organizovala několik dětských maškarních karnevalů. V roce 1985 byl na karnevalu i známý zpěvák Pepa Melen.

Uskutečnil se i masopustní průvod s doprovodem dechové kapely (1987), který procházel obcí. Každým rokem připravila OB odpoledne pro děti na MDD a vánoční besídku. Na jedné besídce také byly zdobené perníky, které členky OB samy upekly (1986).

Ve Veleňáčku, který Osvětová beseda vydávala, bylo mimo jiné zveřejňováno i blahopřání našim občanům k jejich životnímu jubileu, včetně data narození. Tehdy se nikdo nestyděl za to, kolik je mu let. Naopak většina občanů byla ráda, když si na ně redakční rada Osvětové besedy vzpomněla.

Národní výbor zakoupil pro OB moderní promítací přístroj 16 mm a proto mohly být pro občany promítány v kulturním domě dětské i celovečerní filmy. K obsluze přístroje musel mít promítač zvláštní osvědčení. V minulosti jezdilo do obce putovní kino.

Veleňáček, zpravodaj Kulturně – historického sdružení Malé Veleň, Jedlky a Soutěsky, o.s. * www.mala-velen.estranky.cz
e-mail: mala-velen@seznam.cz * Odp. redaktor : Jaroslav Dostál, Malá Veleň 29 * Tel: 607 583 271 * Tisk: Milan Dostál
Členové redakce: M. Hurt , Fr. Stibor * Foto archiv * Povoleno MKČR reg. číslo : E 18183 * Náklad: 50 výtisků * Redakce neodpovídá za obsah podepsaných článků * Neprodejné * Uzávěrka dalšího čísla je 20.8. 2011 * **Toto číslo vyšlo 22. června 2011**

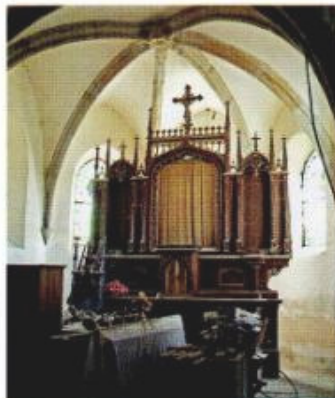
S úctou k bílým šiškám... Oprava kostela sv. Anny v Jedlce

O činnosti občanského sdružení Malé Veleně, Jedlky a Soutěsky jsme na stránkách této revue již psali (DaS 10/2008). Jedním z hlavních důvodů, proč toto občanské sdružení vzniklo, byla oprava kostela svaté Anny v Jedlce. A právě tento kostelík je důvodem, proč se do osad nedaleko Děčína opět po třech letech vracíme. Kostelík totiž letos slaví nejen „magické“ výročí – 777 let od svého založení –, ale k 31. červenci by měla být ukončena nejzásadnější část jeho rekonstrukce – oprava vnější fasády i interiérové úpravy, včetně obnovy schodiště na kůr či výměna nosných trámů a krovů. Na rekonstrukci kostela získalo sdružení v loňském roce z několika zdrojů osm milionů korun, což pokryje nejdůležitější druhy oprav. Při úpravách interiéru byla odkryta unikátní výmalba kostela, ta však bude zakonzervována, protože na její restaurování se již peněz v této fázi oprav nedostane. Předseda občanského sdružení Jaroslav Dostál ani správce kostela Marcel Hrubý, který je vytrvalý v péči o kostely i v dalších obcích na Děčínsku a Šluknovsku, však neházejí flintu do žita a věří, že se jednou podaří i tuto původní výmalbu zrestaurovat. Dnes je kostel zrekonstruován do podoby, jež se podařila vzkřísit na základě fotografií pocházejících především z období před druhou světovou válkou.

Pověst vypráví, že v místě, kde se nyní nachází chrámová loď, stávala kdysi sílná jedle. Ta počívala kvůli svým bílým šiškám zoldátní úcty. Pod ní se později shromažďovali lidé získaní ke křesťanské víře a nasloužili bohoslužbám, které byly vedeny v prosté dřevěné kapli. V této době (19. století)

Svatá Anna na nově vytvořené okenní vitraji

Kostel sv. Anny v Jedlce prochází do konce července tohoto roku rekonstrukcí

ještě Jedlka neměla svého duchovního pastýře (...) a roku 1234 byla povýšena stávající kaple na farní kostel... Tolik k počátkům kostela sv. Anny Emil Neder, regionální historik a řídící učitel, který sepsal historii kostela v Jedlce do roku 1903, překlad části jeho dokumentační práce vyšel roku 2008 péčí občanského sdružení ve varnsdorfském nakladatelství LH (Libuše Horáčkové). Základy současné budovy pocházejí pravděpodobně z let 1460–1480, podobu kostela však výrazně poznamenaly barokní úpravy, především z roku 1723, ale také úpravy, jež si stavba vyžádala i kvůli přírodním pohromám, především vichřicím. A tak kostelu přibyla věž, již se dnes do kostela vchází – dokud nebude plně zrestaurován monumentální vstup ze západní strany – a kterou zdobí sluneční hodiny. I ty byly zrestaurovány na základě archivních fotografií, které shromáždil Jaroslav Dostál, který byl dlouhá desetiletí kronikářem obce Malá Veleč a který svou práci plnohodnotně navazuje na úsilí již zmiňovaného Emila Nedera. Dnes již sice oficiální obecní kroniku nevede, obec se totiž ke své velké škodě rozhodla v této činnosti nepokračovat, v činnosti udržující paměť tohoto místa však nepolevuje – kromě jiného zřídil a pravidelně aktualizuje webové stránky sdružení <http://malavelen.e-stranky.cz>, kde se dozvíte vše o činnosti a akcích v tomto místě.

V letošním roce se určitě opět uskuteční svatoanenská pouť, jež se opět do kraje vrátila a našla si mís-

to v cyklickém kalendáři nejen některých obyvatel obce, ale i u dnešních obyvatel Saska, především z Pirny sem zavítá pravidelně ne jeden návštěvník. Důvod je nasnadě – obce v tomto příhraničním hvozdu byly do roku 1945 převážně německé a část obyvatel byla vysídlena do přilehlého Saska. V rodové paměti však Jedlka své místo neztratila ani více než po půl století. I když časy „dlouhého 19. století“, kdy na místní mši přijelo až čtyři tisíce lidí, takže se do obce ani nevešli, jsou už dávno pryč...

Osady v kopcích u říčky Ploučnice, jež se sdružily ve spolků, loňské povodně nijak výrazně nezasáhly. Zaplavena byla hlavně vlaková trať, která je však již od konce dubna opět v řádném provozu. I proto přijmete pozvání do těchto končin, kde vás uvítá nejen svatoanenský kostel v Jedlce, ale i národní přírodní památka Březínské tisy, významné paleontologické naleziště, či třeba ledové jámy v přilehlých čedičových hřbetech. A pouť do těchto končin určitě nebudete zklamáni – i proto, že rozhled po okolí, který se od svatoanenského kostelíka naskýtá, potěší nejen vaše oko. A navíc – jako u každého správného kostela – je i od toho jedlského jen pár kroků do hospody, dalšího komunitního srdce obce.

Iveta COUFALOVÁ